

1. פרשת קדושים
(כז) לא תקיפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך:

2. שו"ת פנים מאירות חלק ב סימן עט [מובא בפתחי תשובה קפא:א]
י"ד ס"י קפ"א כתב הט"ז ס"ק א' דלהרמב"ם דתלה דין זה בעובדי אלילים שהיא חוק שלהם וא"כ יש לפעמים היתר משום שלום מלכות כמו שמצינו ביו"ד/ בס"י קע"ח ס"י ב' כ"ו. ואני אומר חלילה לומר כן לדעת הרמב"ם דאף מה שזכר בס"י קע"ח דאסורין מן התורה ומלקינן עליו לדעת הרמב"ם והתירו חכמים לקרובי מלכות מפני שלא פירשה תורה שום דבר ומסרה לחכמים והם ראו להתיר לקרובים למלכות אבל מה שמפורש בתורה לאיסור אף שהטעם מפני חוק כותים מ"מ חל מצוה זו על כל ישראל דאל"כ לדעת הרמב"ם למה לא כללה תורה לאו זה בשאר החוקים אלא ע"כ כדאמרן וחלילה לומר לדעת הרמב"ם להתיר לקרובים למלכות לאו דלא תקיפו.

3. תלמוד בבלי מסכת מכות דף כ עמוד ב
והמקיף פאת ראשו וכו'. ת"ר: פאת ראשו - סוף ראשו, ואיזהו סוף ראשו? זה המשוה צדעיו לאחורי אזנו ולפדחתו. תני תנא קמיה דרב חסדא: אחד המקיף ואחד הניקף לוקה. אמר ליה: מאן דאכיל תמרי בארבילא לקי? דאמר לך: מני? רבי יהודה היא, דאמר: לאו שאין בו מעשה לוקין עליו. רבא אומר: במקיף לעצמו ודברי הכל. רב אשי אומר: במסייע ודברי הכל. והמשחית פאת זקנו. ת"ר: פאת זקנו - סוף זקנו, ואיזהו סוף זקנו? שבלת זקנו.

4. תלמוד בבלי מסכת נזיר דף נח עמוד א
... אמר רבא: דכ"ע - הקפת כל הראש לא שמה הקפה, וכי אתא קרא - כגון שהקיף ולבסוף גילח, כיון דאילו גלחיה בחד זימנא לא מיחייב, כי הקיף ולבסוף גילח נמי לא מיחייב. ומי כתב קרא הכי? והאמר ריש לקיש: כל מקום שאתה מוצא עשה וליית, אם אתה יכול לקיים את שניהם - מוטב, ואם לאו - יבוא עשה וידחה את לית! אלא, דכ"ע - הקפת כל הראש שמה הקפה.

5. שלחן הלוי לר' בלסקי ע' 122
The author heard directly from Harav Yakov Kamientzky zt"l that the upper limit of the peyos ha'rosh begins at the highest point of the hairline as it arches over the ear, and extends in a slightly curved line, across to where the hairline of the forehead turns sharply downward towards the sideburns. All the hair from the imaginary line that connects these two points and below comprises the peyos ha'rosh. Some Rabbanim have a mesora, a tradition from their Rabbis, that the peyos do not extend above the upper cartilage of the ear (tenuch ha'ozen) at all. According to their mesorah, the imaginary line extends horizontally from the point in the hairline above the foremost part of ear almost until where the downward slope of the frontal hairline angles back towards the ear.

6. בית לחם יהודה
האר"י ז"ל היה נוהג בענין פאות הראש שהיה מניח כל רוחב הצדעים שהוא כל השיער שיש מן האוזן עד שליש המצח שהוא מקום החלק שיש בראש משני צדי המוח ומפסיק בינתיים ובגובה היה מניח כשיעור אם יקומו האזניים למעלה בראש עד אותו המקום ויותר מעט למעלה

7. שו"ת ארץ צבי סימן ג' אות ה'
אגב הנני להעיר היות ראיתי איזה אנשים אפילו היראים שמשירין פיאות ארוכות שיעקרו יוצא בגובה הראש ונמשכין והולכין למטה מ"מ מגלחין השערות שתחת הפיאות שיעקרו יוצא מן הצדעים שקורין שלעפין סמוך לאוזן במקום שבין גובה הראש עד הלחי ולע"ד היא טעות גדול ונהפוך הוא דעיקר הפיאות הם אותן שיעקרו יוצא שם בצדעין אשר בין גובה הראש עד הלחי במקום המסומן לעיל אבל פיאות היוצאין בעיקרן בגובה הראש מותר מעיקר הדין לגלחן לגמרי וכן מבואר להדיא ברש"י מכות כ.

8. עד היכן פיאות הראש מגיעים? תזכור שיערו של הרב טורצינר

9. תלמוד בבלי מסכת מכות דף כא עמוד א (עיין בהכתב והקבלה לדיון לשוני)
ואינו חייב עד שיטלנו בתער. ת"ר: ופאת זקנם לא יגלחו - יכול אפי' גלחו במספרים יהא חייב? ת"ל: לא תשחית; אי לא תשחית, יכול אם לקטו במלקט ורהיטני יהא חייב? תלמוד לומר: לא יגלחו, הא כיצד? גילוח שיש בו השחתה, הוי אומר: זה תער.

10. תלמוד בבלי מסכת נזיר דף מא עמוד א-ב
ורבנן, האי ראשו מאי דרשי ביה? מיבעי להו: למידיח לאו דהקפה; דתניא: לא תקיפו פאת ראשכם - יכול אף מצורע כן? ת"ל: ראשו. למה לי למכתב ראשו? ותיפוק ליה מזקנו! דתניא: זקנו - מה ת"ל? לפי שנאמר ופאת זקנם לא יגלחו, יכול אף מצורע כן? ת"ל: זקנו, למה לי למכתב ראשו ולמה לי למכתב זקנו? צריכי, דאי כתב רחמנא זקנו ולא כתב ראשו, הוה אמינא הקפת כל הראש לא שמה הקפה, להכי כתב רחמנא ראשו; ואי כתב ראשו ולא כתב זקנו, הוה אמינא משמע תרתי, דאתי עשה ודחי את לא תעשה, ומשמע דהקפת כל הראש שמה הקפה, ואכתי בתער מנלן? להכי כתב רחמנא זקנו.

11. תוספות מסכת נזיר דף מא עמוד ב
השתא - (פ"ק) משמע הכא בסוגיא דידן דהקפת הראש הוי אפילו בלא תער וכן איתא בת"כ זאת תהיה תורת המצורע ראשו מה ת"ל לפי שיש בזקן משא"כ בראש ובראש משא"כ בזקן שהראש אסור במספרים והזקן מותר והא דתניא בתוספתא (דמכות פ"ג) חייב שתיים אחת לצידעא מכאן ואחת לצידעא מכאן ואינו חייב עד שיקיפו בתער היינו כעין תער... ומיהו צריך לזהר שלא ליטול פאת הראש אפילו במספרים דשפיר איקרו כעין תער וכן נהגו העולם כשמגלחין התינוקות לשייר בצדעיהן הרבה שערות.

12. רמב"ם הלכות עבודה זרה פרק יב הלכה ו
ופאה זו שמניחים בצדעים לא נתנו בו חכמים שיעור ושמענו מזקיננו שאינו מניח פחות מארבעים שערות, ומותר ללקט הפאות במספרים לא נאסר אלא השחתה בתער.

13. תוספתא מסכת מכות (צוקרמאנדל) פרק ד הלכה י
הצידעה מיכאן ואחת בראש הצדעה מיכאן ואינו חייב עד שיקיפו בתער

14. תוספות רי"ד מסכת נזיר דף מא עמוד ב

דכיון דקרא לא קפיד אלא אעיקרי השיער שאין היקף ראשו עגול אלא בעיקרים שהרי ציצת שערו תלוי מיכן ומיכן אלא העיקרים הם נטועים בעיגול חוץ מן הצדעים שורדים העיקרים ומתעכבים את העיגול ואם הסיר הצדעים נמצא ראשו מוקף א"כ אינו אסור אלא בתער שמסור כל העיקרים עמ"ש בפי' את ראשו ואת זקנו :

15. תלמוד בבלי מסכת נזיר דף נז עמוד ב (עיין בשער המשפט שמביא את זה להסביר הרמב"ם)

מכדי תרויהו סבירא הקפת כל הראש שמה הקפה, במאי קמפלגי? רב הונא סבר : לא תקיפו פאת ראשכם ולא תשחית [את] פאת זקנך - כל שיש לו השחתה יש לו הקפה, והני נשי הואיל וליתנהו בהשחתה ליתנהו נמי בהקפה ;

16. שולחן ערוך יורה דעה הלכות גילוח סימן קפא

סעיף א : פאות הראש הם שתיים. סוף הראש הוא מקום חיבורו ללחי מימין ומשמאל.
סעיף ב : בין שגילח הפאות בלבד, בין שגילח כל הראש עם הפאות, חייב.
סעיף ג : אינו חייב אלא בתער. ויש אוסרים במספרים כעין תער, ויש לחוש לדבריהם.

17. שו"ת קול מבשר חלק א סימן יט

היוצא לנו מדברי כל הפוסקים והמחברים הנ"ל שהבאתי דבפאות הראש איכא חיובא מדאורייתא במספרים כעין תער (זולת להרמב"ם וסמ"ג דינו שוה לפאת זקן), ובזקן במספרים כעין תער אסור מדרבנן, ונהגו ישראל להחמיר בזה....

18. שו"ת מן השמים סימן כח

ועוד שאלתי על הקפת הראש אם אסרה תורה אפילו במספרים שהרי לא נאמר השחתה אלא לא תקיפו, או אם יש ממש בדברי המתירים שמצאו בתוספתא דאיתקש ראש לזקן שנאמר בו השחתה ואינו חייב עד שיקיפו בתער. והשיבו : לקראת צמא התיו מים [ישע"י כ"א יז /ד/], לקראת הצמאים לדברי תורה וחומדין אותה התיו מים, ועוד השיבו שלא אסרה תורה הקפת הראש אלא שלא יראו ישראל כמשמשי עבודה זרה. וכל המיקל בכל חשש של עבודה זרה מקילין לו ימיו, וכל המחמיר מאריכין לו ימיו ושנותיו.

19. שו"ת יביע אומר חלק א - אורח חיים סימן מא

בענין הנ"ל אם יש לפסוק הלכה ע"פ שו"ת מן השמים.
(יח) ומעתה הבא נבא לדברי מרן החיד"א ז"ל בשם הגדולים (מע"י אות רכד), שעמד וימודד אר"ש על רבינו מהר"י ממרויש, שהיה שואל מן השמים בספקא דדינא ובמחלוקת הפוסקים הלכה כמי, והיו משיבים לו מן השמים, ובודאי דהכי עביד כאשר הורוהו. והיכי עביד הכי, והרי פסק הרמב"ם (פ"ט מה' יסודי התורה), שאם אמר הנביא שהדין כך הוא, והלכה כדברי פלוני, יחנק. ע"ש באורך. ונראה לפע"ד שיש חילוק גדול בין מתנבא בשם ה' דרך נבואה, דבהא הוא דאמרינן שאין נביא רשאי לחדש דבר מעתה, לחולם חלום, שאינו אלא אחד מששים בנבואה (ברכות נז :), ומש"ה אין איסור זה נוהג בחלום, שאינו תוקע עצמו לדבר הלכה, להכריח להאמין בו כנבואה, אלא כגילוי מילתא בעלמא, וכל מי שאינו רוצה לסמוך עליו הרשות בידו, ולא הוי כמוותר על דברי נביא. משא"כ נביא המתנבא בשם ה', שאסור לעבור על דבריו, ע"ז אמרו שאין נביא רשאי לחדש דבר מעתה, אחר נבואת משה רבינו, ומתוך החומר שהחמרנו בסופו, הקלנו בתחלתו שלא לשמוע אליו בדבר הלכה.... והנכון לפע"ד שאין ענין שו"ת מן השמים, למ"ש הרמב"ם, וכמשי"כ לעיל, שמהר"י ממרויש היה אומר כן בשם בעל החלום, ואין חלום בלא דברים בטלים וכו', והחלומות שוא ידברו. (אלא שבמקום שנהגו לברך, יוכלו לעשות סמך למנהגם ע"פ זה, ותו לא מיד). ואסמכתא בעלמא הוא, ולכן אין בזה החומרא של המתנבא בשם ה', וזהו הטעם שנהגו הרבה דברים דלא כוותיה, וכמבואר לעיל, ולא חששו מעולם לשנות מנהגינו עפ"ד שו"ת מן השמים....

20. דרכי תשובה סימן קפא סעיף ב

עיין בספר החינוך להרא"ה מצוה רנ"ב שכתב אליביה דהרמב"ם פרק יב מהלכות ע"ז דבתער חייב ובמספרים כעין תער פטור דוקא היינו פטור אבל אסור... שהביא לשון הריטב"א בחידושו למסכת מכות דף יא וז"ל משורת הדין כל שהוא במספרים מותר אפילו כעין תער אבל מדת חסידות שלא לעשות כן לפני הרואים עכ"ל....

21. דרכי תשובה שם ס"ק ד'

עיין בשו"ת זרע יצחק חיו"ד סימן יב שנשאל באי' שגלח הפאות במספרים סמוך לבשר כעין תער וסבר שמותר לעשות כן ועכשיו נודע לו שהוא אסור ורוצה לקבל תשובה מה יהא תשובתו והשיב דלדעתו אינו צריך לקבל תשובה כיון שהמחבר לא הכריע כדעת האוסרין וכתב רק בלשון יש לחוש לדבריהם ועכ"פ גם דעת הרמב"ם המקיל בזה יש לו מקור בש"ס ע"כ לפענ"ך התשובה על לשעבר בשוגג יש לסמוך על דעת הרמב"ם להקל עי"ש באורך.

22. שו"ת תשב"ץ חלק ג סימן רכז

כתב תוכחה לקהל אשר באי' מיורקה... גם ראיתי שערוריה בבחורי חמד הבאים מאצלכם שהם כלם קצוצי פאה. וכבר ידעתם כי על כל פאה ופאה חייבין מלקות אחד אפי' בפעם אחת. ואפי' במספרים כעין תער. יש מלקות בפאת הראש דלא כתיב בהו השחתה. ואם כל כך הורגלו בזה עד שהותר לכם הדבר כאלו לא נכתב בתורה הרי הם כאלו עברו על כל התורה כלה ואין שחיטתם כשרה. והמקדש בפניהם אשה אינה מקודשת. אלה הדברים יחולו על ראש אויביכם.

23. שו"ת קול מבשר חלק א סימן יח

ומעתה מצאנו מקור נפתח לדברי התשב"ץ הנ"ל והוא מדברי הרמב"ם פ"ג מה' תשובה הנ"ל, דנקיט ג"כ בלשונו איסור הקפת פאה שהורגל בו כ"כ והחזיק בו תמיד עד שאינו חושש כלל למצוה זו והותרה אצלו כאלו לא נכתב בתורה וכאלו בטלה מצוה זו מן העולם ה"ז כמומר להכעיס כיון שאינו עושה לתיאבון רק בתמידות כנ"ל ודינו כמומר לכה"ת כולה ושחיטתו אסורה ומכ"ש דפסול לעדות... עכ"פ דברי התשב"ץ הנ"ל נוקבים ויורדים עד התהום, צאו וראו כמה הפליג בחומר העון של מי שהורגל בתמידות באיסור גלוח והקפה, ובזמננו אשר גדלה הפרצה בזה בעה"ר ע"ז ידו כל הדווים ודי' יכפר בעד.

24. ערוך לנר מסכת מכות דף כ עמוד א

יש להסתפק אם תלש השערות מעיקרן ביד מה הדין. ונ"ל דלר"א כיון דמחייב אמלקט ורהיטני דקרי ליה בגמרא לקמן השחתה בלא גלוח, הוא הדין דמחייב ג"כ אתלש שערות הפאות, דאין השחתה גדול מזה. אבל לרבנן דפסקין כוותיהו, דלא מחייבי אלא אגלוח שיש בו

השחתה, גם בתולש שערות לא מחייב, כיון דליכא גלוח. והנה בפיאות הראש יש פלוגתא בין הראשונים... ואחרי שהשיע פסק שיש לחוש לדבריו גם לענין תלוש שערות יש לחוש. ועיין מה שכתבתי בזה לקמן בריב"ך ד"ה גלוח שיש בו השחתה:

25. פתחי תשובה יורה דעה סימן קפא

[עייין בתשובת חתם סופר ס"י קל"ט שנשאל מהגאון מהר"ר עקיבא איגר זצ"ל] מנא לן היתר סריקות פאת הראש למאן דמחמיר (בס"ב) אפילו במספרים כעין תער משום דלא ילפינן ראש מזקן א"כ יש לאסור כל מיני הקפה ואפילו במסרק וכדנתן נזיר חופף ומפספס אבל לא סורק. והוא ז"ל האריך דאין שום פקפוק בזה לא מיבעיא לדעת הרמב"ם דיהיב שיעורא לפאת הראש ארבעים שערות אלא אפילו לשיטת הסמ"ג דאסור לגזוז ב' שערות מפאה המלאה מ"מ היתר גמור הוא למסרק והכי חזינן לרבנן קשישאי דעבדי הכי ע"ש ובס"י ק"מ מזה:

26. תשובות והנהגות כרך א סימן תס

ומיהו החתם סופר שם מחלק דלא מיבעיא לשיטת הרמב"ם... אלא אפילו לסמ"ג לאוין נ"ז, (וכפירוש הבי"ח בדבריו, ועיין בד"מ ס"י קפ"א) דגם בגילוח שני שערות לבד בפאה עובר, מ"מ מצדד דשני חומרות, האחד דחייבין גם על תלישה, וגם שחייבין על שני שערות זה לא מחמירין... ועוד מחלק (סימן ק"מ) דבסורק איכא רק משום נימים המדולדלים דהיינו שנעקרו מהגומות ותלויים במקצת ובה לית בהו משום השחתה דמושחתים ועומדים הם, אבל נזיר שאני דיש בדידיה מ"ע ד"גדל פרע שער ראשו" בכל גוויי אסיר, יעושה"ה... וברם יל"פ דלהגרע"א הסברא בהיפוך, דבנזיר דהמצוה "גדל פרע" א"כ י"ל דנימין המדולדלין אינם בכלל "גדל פרע" דניתקו מהגומות ואין גדילים עוד אלא דמ"מ אסיר משום דאין לנו לחלק וסו"ס השערות בקדושת נזירות ואסור להוציאן, אבל בהקפת הראש עיקר קפידת התורה על הראות מוקף גם בהסרת נימין המדולדלין אסיר.

והח"ס זצ"ל מביא שלמעשה לא ראה לרבנן קשישאי שיחמירו בזה, וראה לרבו הגה"ק החסיד שבכהונה רבי נתן אדלר זצ"ל מרא דעובדא שנהג להתיר, ומי יבוא לחוש ולפקפק אחריו, ומדינא אין להחמיר בזה, (יעויין היטב בתשובות החת"ס הני"ל) וראיתי עוד כמה גאוני ארץ שהקילו בזה, ולכן מדינא מותר והמחמיר לעצמו לבד יחמיר כהגרע"א זצ"ל אבל אין מורין בזה להחמיר.

ומיהו כשיש לאדם פאות ארוכות שצריכים סריקה וסלסול, יש ליזהר מאד בשבת שבגודל הפאות ומסבבם עלול בזה ליכשל באיסור תורה או דרבנן דבונה, עיין היטב בבה"ל ס"ס ש"ג, והדבר מצוי במיוחד לאחרי שטובלים בשבת בבוקר, מסובבים עד שגודלים הפאות, ונכשלין ח"ו בחילול שבת ממש אפילו כשהשיער יבש, ומעיקר הדין מבואר בכתבי הקדוש האריז"ל שפאת הראש רק עד סוף האוזן כשמגיע לפאת הזקן, עיין לקו"ת לרבי חיים וויטל פרשת קדושים שכן היה נוהג האר"י, ומיהו ביש"ש בפרק י"ב דיבמות יש איזה יסוד לאלו שלא מסתפרים שמה, ע"ש. [ע"ע בשמירת שבת כהלכתה פרק יד]

27. שו"ת תשובות והנהגות ח"א סימן רכט

נראה שאם רק מעמידם סמוך לאוזן מותר אבל כשממשמש בהם ומסובב פעם אחר פעם חוששני שכמו שבגודלת השער חייבין משום בונה מדרבנן... ולכן גם בשבת בלי כוונה מסובבים כל הזמן פאות ובמיוחד לאחרי הטבילה שהשערות נתפזרו ונראה שיש להזהירם על כך ואחר היציאה ממקוה נוסף על כך חשש אסור סחיטה בשערות.

28. אורחות רבינו ח"ג עמ' קלז

פעם אחת בא בחור תימני עם פאות ארוכות לבעל הקהילות יעקב מסטיפלע ואמר לו היות והוא משחק ומסלסל את פאותיו בשבת כהרגלו בחול ונתלשים שערות א"כ רוצה לקצרים. השיב לו הגרי"י קנייבסקי שלא יקצרים ואם רוצה יכול להחביאם תחת כיפתו ולא הינח לו בשום אופן לקצרים.

29. רמב"ם הלכות נזירות פרק ה הלכה יא

נזיר שגלח שיערה אחת לוקה בין בתער בין בזוג והוא שקצצה מעיקרה כעין תער, וכן אם תלשה בידו לוקה, אחד המגלח ואחד המתגלח שנאמר תער לא יעבור על ראשו, ואם הניח ממנו כדי לכוף ראשה לעיקרה אינו לוקה שאין זה כעין תער.

30. שו"ת מנחת יצחק חלק ד סימן קיג

...נפ"מ גדולה, גם לענין פאות הראש והזקן, למאן דמחמיר כעין תער, כמבואר בש"ע ופוסקים שם (ביו"ד), דאז צריך להשאיר כדי לכוף ראשן לעיקרן, וכשעיינתי בספרים מצאתי בתשו' רעק"א (מכת"י, נדפס בירושלים תשכ"ה, ס"י ס"ג), שכתב שם בזה"ל, דכמו דאמרינן לפי האמת, דבמניח כדי לכוף ראשן לעיקרן, לא מקרי הקפת הראש, דאינו משוה צדעיו לאחוריו...

31. ביאור הלכה סימן רנא

... וי"א דפאת הראש חמור עוד מפאת זקן דעובר על הלאו אפי' אם מעבירים במספרים כעין תער דהיינו סמוך לבשרו... ובעו"ה מצוי שמעבירין את הפאות עד סמוך לבשרן ממש ואין משיירין כלל ויש בזה חשש דאורייתא והיה להם לשיר עכ"פ קצת מן הקצת וביותר מזה יש מהבחורים שבעת שהספר מספר ראשו הוא מגלח לו השער שאצל אזנו והוא מחמת שמוטעין שחושבין שפאת הראש נקרא רק מה שאנו קורין פאה ולא כן הוא כאשר כתבנו והוא לאו גמור דאורייתא לד"ה וגם זה הלאו הוא אפילו על הניקף וכנ"ל וע"כ אפילו אם המספר הוא א"י יש לישראל להזהירו שלא יגע בו כלל במקום ההוא וגם במרחץ מותר להפסיק את המספר שלא יגלח במקום ההוא...

32. רמב"ם הלכות פרה אדומה פרק א הלכה ד

וצריך שישאר מן המאדים כדי שינטל בזוג שכל שיערה שאינה ניטלת בזוג הרי היא כאילו אינה, לפיכך אם היו בה שתי שערות לבנות או שחורות שאינן נלקטין בזוג הרי זו כשירה.

33. שו"ת תורה לשמה סימן שפט

מצינו בדין פרה אדומה פסק הרמב"ם ז"ל בה' פרה אדומה פ"א ה"ד... מיהו מצינו שיש שיעור אחר לחומרא והוא שיעור כדי לכוף ראשן לעיקרן והוא מה שפסק הרמב"ם ז"ל בה' טומאת צרע... מיהו ודאי אם יהיו יותר ארוכים עדיף טפי כדי שיהיו ניכרים יותר וזהו נוי שלנו שאנחנו מתנאים במצות השי"ת אלהינו ואלהי אבותינו אשר קדשנו במצותיו והפאות הם עדות לישראל וסימן טוב להם.

34. פרישה יורה דעה סימן קפא

(ג) במספרים כעין תער. רצה לומר לספור כל השער עד שיהיה חלק כאילו ספר בתער אסור

35. שלחן הלוי לר' בלסקי ע' 122

Practically speaking, if a person uses hair clippers with a number two attachment, the hair is probably long enough to grasp. To be on the safe side, it is best to use no less than a number three attachment, which certainly leaves the hair long enough to grasp.

36. שו"ת הרמב"ם סימן רמד

ומותר לו לגלח הפאות כולן במספרים וכך עושים אנחנו תמיד, ר"ל נגלח פאתי הראש במספרים, לפי שלא נאסר אלא השחתה של תער ולא צווינו לגדל הצדעים, כמו שחושב ההמון, אלא הנזיר הוא אשר צווה לגדל השער, ולכן אם גלח, ביטל מצות עשה ועבר על מצות לא תעשה ואין הדבר בפאות כך, אלא הוא מצות לא תעשה לבד, ולפיכך אינו חייב לגדלן, אלא אסורה עליו ההשחתה לבד. וכתב משה.

37. ים של שלמה מסכת יבמות פרק יב סימן יח

וראו להחמיר שלא לגלח כל עיקר, דמילתא דלא פסיקא היא, וכן איתא באגודה, וז"ל, מספרים כעין תער אסור בראש, ומשום הכי כשמגלחין התינוקות, מניחין הצדעין עכ"ל, משמע להניח כולו, ולא לגלחן כל עיקר, לפי שאין אנו יודעין כמה קרוי הקפה...

38. Rebbe Nachman's Wisdom #141

Whoever comes to my gravesite [in Uman, Ukraine] recites the Ten Psalms of the Tikkun K'lali (General Remedy), and gives even as little as a penny to charity for my sake, then, no matter how serious his sins may be, I will do everything in my power -- spanning the length and breadth of Creation -- to cleanse and protect him. By his very payos (sidecurls) I will pull him out of Gehenna (purgatory)!

39. מועדים לשמחה עמ' רנג

היו במקלות חסידים שצדדו כי הפאות הארוכות הם סגולה לאריכות ימים וכך מסופר על הגאון המהרש"ם מבראזן שבהיותו ילד נסע עם אביו להסתופף בצל הצדיק הרה"ק רבי מאיר מפרימישלאן זצ"ל כאשר הובא הילד לפני הצדיק הושיבו על ברכיו מישש את פאותיו ואמר זקינד רבי שלום לא קיצץ פאותיו כל ימי חייו והוא סגולה לאריכות ימים על כן תנהג גם אתה כן לא תקצץ מפאותיך ותזכה אף אתה לאריכות ימים. וכ"כ בקונטרס נתיב מצותיך בסיפור תפילה ישרה בארדיטשוב פ"ח אות לט ששאלו מהרה"ק מהר"ש מבעלזא מפני מה הוא מחמיר מאד בפאות הראש שלא לקצץ כלל והגיד לו עפ"י חז"ל ברכות דף יא. משל לאחד שאומרים זקנד מגודל א"ל יהא כנגד המשחיתים ופי' הרשב"א בלשון נחחוחתא אין לנו שום טעם ע"ז רק צריכים להיות היפוך מהמשחיתים.

40. שו"ת משנה הלכות ח"ז סימן קכא (הו"ד במועדים לשמחה)

בשו"ת משנה הלכה ח"ז סימן קכא הביא בשם הגאון רבי צבי חיים מנהיימער זצ"ל שהיה מתרעם על הבחורים שהיה להם פאות ארוכות יותר מכשיעור והצניעו את הפאות אחרי אזניהם ואמר להם שלא צותה תורה להניח יותר משיעור פאה ולמה יהא להם פאות ארוכות ויצניעו אותן מחמת הבושה ועם מצות השי"ת לא נבוש ולא נכלם ח"ו. והוסיף על כך בשו"ת משנה הלכות וזה דרכם למו לצדיקי אמת שלא התביישו ח"ו במצות ה' ואדרבה ויגבה לבם בדרכי ה' הן בפנים והן בחוץ בפאות הראש והזקן מלא וגדוש ואדרבה זה היה להם לכבוד ולתפארת להיות נבדלים מן האומות הן בנשמתם והן בגופם להיות נמולים והן במלבושם ולא כדורות הראשונים דורות האחרונים בעו"ה בושה תכסה פניהם בכל דבר של קדושה ולא די שהם בעצמם אלא אם רואים מי שהוא הולך בדרך אבות מלעיגים עליו וקוראים לו ח"ו שהוא בכלל משניאי אבל האמת כי יש לנו לגבנה לבנו בדרכי ה' עד כי יבא שלה ולו יקחת עמים בב"א.

41. משנה ברורה סימן ח ס"ק כו

יראהו - כמה דכתיב וראיתם אותם וזכרתם וגו' ואתם האנשים המשימין הציצית בהמכנסים שלהם לא די שמעלימין עיניהם ממאי דכתיב וראיתם אותם וזכרתם וגו' עוד מבזין הן את מצות השי"ת ועתידין הן ליתן את הדין ע"ז ומה שאומרים שהולכים בין הנכרים לזה היה די שישימו הציצית בתוך הכנף ואלו היה להם איזה דורון ממלך ב"ו שחוקק עליו שם המלך כמה היו מתקשטין בו לפני האנשים תמיד וק"ו בציצית שמרמו על שם ממ"ה הקב"ה וכדלקמן בסימן כ"ד ס"ה כמה מתכבד האדם הנושא שמו עליו ואמרו חז"ל הזהיר במצות ציצית זוכה ורואה פני השכינה ומשמע מן הכתובים דהיהודים שישארו לעת קץ יהיו מצויינים במצוה זו כמה דכתיב ובאו עשרה אנשים מכל לשונות הגוים והחזיקו בכנף איש יהודי וגו' ואמרו חז"ל ע"ז כל הזהיר במצות ציצית זוכה ומשמין לו שני אלפים ושמונה מאות עבדים וכו'.

42. ארחות יושר (להגר"ח קניבסקי שליט"א) פרק ה'

אמר החזו"א ז"ל ... על הפאות שנותנים תחת האוזן לא היתה דעתו נוחה מזה. ואמר שזה נראה כמו שמתבייש במצוה ואין לעשות כן. וכן אאמו"ר אמר שאין לעשות כן ובחז"ל נתייראו מהגויים שמלעיגין עלינו (אף שגם בלא"ה מלעיגין עיין משנ"ב סימן תקנד ס"ק לו בשם הח"א) אבל כאן בארץ ישראל שב"ה אפשר דרא בהרבה אצל בני תורה אין שום טעם לזלזול בזה, והשי"ת יזכנו ללכת בצורת ישראל כרצון התורה.

43. שו"ת אז נדברו ח"ב סימן לו

ואינו דומה כלל לציציות מכוסות... משא"כ בפאות על האוזן דהפאות נראים היטב ולא הוי כמתבייש אלא כך התרגל וגם זה נוח יותר ובפרט בזמן שיש רוח ונוסע על מכונית וכדומה מרגישים יותר מנוחה ממי שהפאות שלו לא על האוזן ותמיד מוטרד בסלסול הפאות... וזה פשוט וברור שבכל הני דברים אין לשנות ממנהג אבותיו ומלבד המנהג הלוא עצם הדבר מה שהבן רוצה להתדמות להאב זה מעיקרי המצוה של כבוד או"א ...

44. יסוד ושורש העבודה

זיהר האדם בתפילת שמונה עשרה שלא יכסו שערותיו של הפאות את אזנו כמבואר בזוהר חדש.

45. שו"ת אז נדברו ח"ב סימן לו

ומה ששאל בנוגע לתפלת שמו"ע שקשר למה שהזהיר ע"ז בזה"ק הנה ראיתי לשון הזוהר דמזהיר בעיקר שלא יסתום שערי דשמיעה דצלוחתא דעל אודנין זה מקום פאה האוזן תחות אודנין זה מה שמניח השערות על האוזן שאינו מקום שמיעה ולפי זה הוי ראייה משם איכפא. ולא לו שנוהרין שלא יכנסו פאות הראש לתוך פאות הזקן ע"פ הקבלה אין צריכין לכל זה כלומר דבזה שהפאות על האוזן הם פטורים מלחשוש שהפאות יכנסו להזקן.